

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ελπίζω να μη σκεφτεί κανείς ότι κάθισα κι έγραψα το *Πώς να γράφεις* από αλαζονεία – από αγάπη για το διάβασμα και το βιβλίο το έκανα... αλλά κυρίως από αγάπη για το γράψιμο. Είναι καλύτερα λοιπόν να σκεφτεί κανείς ότι πιθανόν να μάθει πέντε πράγματα, έστω κι αν συμφωνώ (με τον κανένα) ότι θα έπρεπε να είχε γραφτεί το παρόν εγχειρίδιο από κάποιον μεγαλύτερο και πιο έμπειρο. Απλώς βαριόμουν να περιμένω μέχρι να γίνω ακόμα πιο μεγάλη και έμπειρη (κι αν τότε βαρεθώ να γράψω εγχειρίδιο; Γυρεύεις;).

Τέλος πάντων, ακόμα κι αν δε σ' ενδιαφέρει να γράφεις, μπορεί να σ' ενδιαφέρει το βιβλίο, ο γραπτός λόγος ως Τέχνη. Ή μπορεί να τιμπήσεις με τα trivium – για συγγραφείς, για δημοσιογράφους και πάει λέγοντας. Μπορεί να αναρωτηθείς μήπως είναι καιρός να στήσεις ένα σενάριο ή να στείλεις κανένα άρθρο σε περιοδικό. Μπορεί να αρχίσεις ημερολόγιο.

Ό,τι κι αν έχεις στο μυαλό σου... εύχομαι να είναι σχετικό με τον γραπτό λόγο. Και να περάσεις ευχάριστα διαβάζοντας.

Νοέμβριος 2006 *

* Μάιος 2012, συμπληρωματικά:

Στα έξι χρόνια που πέρασαν, άλλαξαν πάρα πολλά πράγματα παντού, κυρίως στην Ελλάδα, που μοιάζει –ή είναι– άλλη χώρα. Φαντάζομαι όλες οι χώρες αλλάζανε, απλώς στην Ελλάδα ζούμε, αυτήν ξέρουμε. Τίποτα δεν έχει μείνει όπως ήταν, εκτός... από το γράψιμο: τα εργαστήρια, φροντιστήρια και «σχολεία» δημιουργικής γραφής, λογοτεχνίας, συγγραφής σεναρίου, κειμένου κτλ. έχουν συνέχεια μαθητές. Αν έγραφαν οι τρεις στους δέκα Έλληνες το 2006, εξακολουθούν να γράφουν και σήμερα – ίσως μάλιστα να έχουνε γίνει τέσσερις. Το γράψιμο ως χόμπι, τρόπος έκφρασης, τρόπος επικοινωνίας ή ως απλή απασχόληση πάει πολύ καλά. Ακόμα κι αν δε γράφουμε για βιοπορισμό (μια και το γράψιμο αποδίδει όλο και λιγότερα χρήματα πια), γράφουμε ανεξάρτητα, επειδή μας αρέσει, για την ψυχή μας ή ακόμα και για «την ψυχή της μάνας μας», δηλαδή για αέρα κοπανιστό... που όμως μας είναι απαραίτητος. Αν δεν μας ήταν απαραίτητος, δε θα υπήρχαν τόσα εργαστήρια γραφής, live, online, writing club(s), ή τύπου Κρυφό Σχολειό. Ο κόσμος θα μάθαινε κέντημα αντί για γράψιμο και θα έφτιαχνε ωραιότατα τραπεζομάντιλα αντί για βιβλία.

Το ένα δεν αναιρεί το άλλο: μακάρι να κεντιούνται σεμεδάκια φορέβα, και να γράφονται ασταμάτητα κείμενα που «κάτι έχουν να μας πούνε»... ή, κι αν δεν έχουνε τίποτα να μας πούνε, μας κάνουν να περνάμε ωραία. Όχι με κανέναν σύνθετο και διαφορετικό τρόπο, παρά με τον κλασικό: *διαβάζοντάς τα...*

Σαν να μην πέρασε μια μέρα, που λέει κι ο ποιητής.